

مصحف جزه ن تنگرنا

محمّد رضا آكيري

ستاد احياء امريه معروف ونهه از مكر

سرشناسه: اکبری، محمدرضا، ۱۳۳۸-
عنوان و نام پدیدآور: معجزه تذکر زبانی / محمدرضا اکبری؛ با همکاری ستاد احیاء امر به
معروف و نهی از منکر.
مشخصات نشر: تهران: پیام آزادی، ۱۳۸۶.
شابک:
ISBN ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۳۰۲ - ۷۶۸ - ۱
وضعیت فهرست نویسی: فیا.
یادداشت: کتابنامه به صورت زیر نویس.
موضوع: امر به معروف و نهی از منکر -- احادیث.
شناسه افزوده: ستاد احیاء امر به معروف و نهی از منکر.
رده بندی کنگره: ۷۷ الف / ۴ / ۲۲۶ BP
رده بندی دیویی: ۲۹۷ / ۲۷۷۵
شماره کتاب شناسی ملی: ۱۰۶۴۲۶۳

انتشارات پیام آزادی

معجزه تذکر زبانی

تألیف: محمدرضا اکبری
ناشر: انتشارات پیام آزادی
چاپ یازدهم: ۱۳۹۱
شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه
لیتوگرافی: نوین گرافیک
چاپخانه: قدیانی
معاونت فرهنگی ستاد احیاء امر به معروف و نهی از منکر

نشانی: خیابان جمهوری اسلامی - بین بهارستان و استقلال
کوچه شهید مظفری - بن بست یکم - پلاک ۲ - کدپستی ۱۴۶۸۱۳۴۱۵
تلفن: ۳۳۹۰۵۵۱۵ - ۳۳۹۳۶۲۹۴ - ۳۳۹۳۵۷۶۱
Email: Zamani244@yahoo.com
قیمت: ۲۰۰۰ تومان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دعای مطالعه

اللَّهُمَّ أَخْرِجْنِي مِنْ ظُلُمَاتِ الْوَهْمِ وَ
كَرِّمْنِي بِنُورِ الْفَهْمِ. اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا
أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَأَنْشُرْ عَلَيْنَا خَزَائِنَ
عُلُومِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

مفاتیح الجنان

خداوندا! مرا از تاریکی‌های وهم و خیال
درآور و به روشنی فهم گرامی دار.
خداوندا! درهای رحمت را بر ما بگشا و
گنجینه‌های علمت را بر ما ارزانی دار. به
رحمت خودت، ای مهربان‌ترین مهربانان.

فهرست

مقدمه‌ی مؤلف ۱۳

فصل اول

دانستنی‌های امر و نهی زبانی

جایگاه امر و نهی دینی ۱۷

مراتب امر به معروف و نهی از مکر ۲۰

امر به معروف زبانی ۲۰

مراتب امر و نهی زبانی ۲۰

۱- موعظه و گفتار نرم ۲۰

۲- امر و نهی آرام ۲۰

۳- امر و نهی تند ۲۱

احکام فقهی ۲۱

گستره‌ی امر و نهی زبانی ۲۳

۱- امر به مستحبات ۲۳

۲- نهی از مکروهات ۲۳

۳- امر به واجبات ۲۴

۴- نهی از محرمات ۲۴

ویژگی‌های الفاظ و جملات امر و نهی دینی ۲۵

۱- شیوایی ۲۵

- ۲- صراحت ۲۶
- ۳- متانت ۲۷
- ۴- جدیت ۲۷
- ۵- اختصار ۲۷
- ۶- اعتدال ۲۸
- ۷- سلامت ۲۸
- ۸- عطفیت ۲۹
- ۹- اکرام ۳۰
- ۱۰- آداب ارتباط با نگاه‌ها ۳۳
- ۱۱- موضع‌گیری‌های کنه‌کار ۳۳
- الف - پذیرش ۳۳
- ب - سکوت ۳۴
- ج - مخالفت ۳۵
- موضع‌گیری‌های تذکر دهنده ۳۵
- ۱- سکوت ۳۵
- ۲- جواب‌های کلی ۳۵
- ۳- پاسخ‌های کوتاه به مخالفت‌ها ۳۶
- چهار نکته: ۳۹

فصل دوم

شیوه‌های امر و نهی زبانی

- ۱- امر به معروف ساده ۴۳
- چگونه بگوییم؟ ۴۳
- نمونه عملی ۴۴

- ۲- امر به معروف صریح ۴۵
- چگونه بگوییم؟ ۴۵
- نمونه عملی: ۴۵
- ۳- امر به معروف تأکیدی ۴۶
- چگونه بگوییم؟ ۴۶
- نمونه عملی ۴۶
- ۴- امر به معروف اعتراضی ۴۷
- چگونه بگوییم؟ ۴۷
- نمونه عملی ۴۸
- ۵- امر به معروف تأییدی ۴۸
- چگونه بگوییم؟ ۴۹
- نمونه عملی ۵۰
- ۶- امر به معروف تعلیلی ۵۰
- چگونه بگوییم؟ ۵۰
- نمونه عملی: ۵۱
- ۷- امر به معروف اخطاری ۵۲
- چگونه بگوییم؟ ۵۲
- نمونه عملی ۵۳
- ۸- امر به معروف انتفاعی ۵۳
- چگونه بگوییم؟ ۵۴
- نمونه عملی ۵۵
- ۹- امر به معروف تحریکی ۵۵
- چگونه بگوییم؟ ۵۶
- نمونه عملی ۵۷

- ۵۸ ۱۰- امر به معروف استحيایی
- ۵۸ چگونه بگوئيم؟
- ۵۹ نمونه عملی
- ۶۰ ۱۱- امر به معروف قرآنی
- ۶۱ چگونه بگوئيم؟
- ۶۲ نمونه عملی
- ۶۳ ۱۲- امر به معروف حدیثی
- ۶۴ چگونه بگوئيم؟
- ۶۵ نمونه عملی
- ۶۵ ۱۳- امر به معروف فتوایی
- ۶۶ چگونه بگوئيم؟
- ۶۷ نمونه عملی
- ۶۷ ۱۴- امر به معروف منظوم
- ۶۸ چگونه بگوئيم؟
- ۶۹ ۱۵- امر به معروف ادبی
- ۶۹ چگونه بگوئيم؟
- ۶۹ نمونه عملی
- ۷۰ ۱۶- امر به معروف داستانی
- ۷۰ چگونه بگوئيم؟
- ۷۱ ۱۷- امر به معروف خواندنی
- ۷۲ چگونه بگوئيم؟
- ۷۲ ۱۸- امر به معروف سؤالی
- ۷۳ امتیازهای امر و نهی سؤالی:
- ۷۳ ۱- غیر مستقیم بودن تذکر

- ۲- توجه گنهکار به پاسخ سؤال ۷۴
- ۳- نفی عمدی بودن گناه ۷۴
- چگونه طرح سؤال کنیم؟ ۷۵
- نمونه‌ی سؤالات ۷۵
- نمونه عملی ۷۶
- ۱۹- امر به معروف انذاری ۷۶
- چگونه بگوییم؟ ۷۷
- نمونه عملی ۷۸
- ۲۰- امر به معروف استکراهی ۷۸
- راه‌های ایجاد تنفر از گناه ۷۸
- ۱- بیان اشتراک با تبهکاران بزرگ ۷۸
- ۲- تبیین ضرر گناه ۷۹
- ۳- تفهیم همراهی گنهکار با دشمن ۸۰
- ۴- تبیین عذاب گناه ارتكابی ۸۰
- ۵- اشاره به عاقبت گنهکاری ۸۱
- ۶- بیان ریشه گناه ۸۱
- ۷- بیان سرنوشت گنهکاران مشابه ۸۲
- ۸- بی ارزش نشان دادن گناه ۸۳
- ۲۱- امر به معروف تحبیبی ۸۴
- راه‌های ایجاد محبوبیت معروف‌ها و ترک منکرات ۸۴
- ۱- بیان اشتراک با نیکوکاران بزرگ ۸۵
- ۲- تبیین منافع انجام معروف ۸۵
- چگونه بگوییم؟ ۸۵
- نمونه عملی ۸۶

- ۲۲- امر به معروف نکوهشی ۸۷
- چگونه بگوییم؟ ۸۸
- نمونه عملی ۸۹
- ۲۳- امر به معروف مشفقانه ۸۹
- چگونه تذکر را صمیمی کنیم؟ ۹۰
- نمونه عملی ۹۰
- ۲۴- امر به معروف استظهاری ۹۱
- چگونه بگوییم؟ ۹۲
- نمونه عملی ۹۲
- ۲۵- امر به معروف ذوقی ۹۲
- چگونه بگوییم؟ ۹۳
- نمونه عملی ۹۴
- ۲۶- امر به معروف طنزآمیز ۹۴
- نمونه عملی ۹۴
- ۲۷- امر به معروف تکراری ۹۶
- نمونه عملی ۹۶
- ۲۸- امر به معروف اعجابی ۹۷
- چگونه بگوییم؟ ۹۷
- نمونه عملی ۹۸
- ۲۹- امر به معروف غیر مستقیم ۹۹
- راه‌های امر و نهی غیر مستقیم ۹۹
- ۳۰- امر به معروف تبشیری ۱۰۱
- چگونه بگوییم؟ ۱۰۱
- ۳۱- امر به معروف تهدیدی ۱۰۲

- ۱۰۳..... انواع تهدید
- ۱۰۳..... چگونه بگوییم؟
- ۱۰۴..... نمونه عملی
- ۱۰۵..... ۳۲- امر به معروف تدریجی
- ۱۰۶..... چگونه بگوییم؟
- ۱۰۶..... ۳۳- امر به معروف امید آفرین
- ۱۰۷..... چگونه بگوییم؟
- ۱۰۸..... ۳۴- امر به معروف نظری
- ۱۰۸..... چگونه بگوییم؟
- ۱۰۹..... نمونه عملی
- ۱۰۹..... ۳۵- امر به معروف اندرزی
- ۱۱۰..... چگونه بگوییم؟
- ۱۱۱..... نمونه عملی منظوم
- ۱۱۴..... ۳۶- امر به معروف تمجیدی
- ۱۱۴..... چگونه بگوییم؟
- ۱۱۶..... ۳۷- امر به معروف تأسفی
- ۱۱۶..... چگونه بگوییم؟
- ۱۱۶..... ۳۸- امر به معروف توقعی
- ۱۱۷..... چگونه بگوییم؟
- ۱۱۷..... ۳۹- امر به معروف حکیمانه
- ۱۱۸..... نمونه‌های عملی
- ۱۱۹..... ۴۰- امر به معروف مناظره‌ای

مقدمه‌ی مؤلف

هر یک از احکام خدا ستاره‌ی درخشانده‌ای هستند که دل‌های مؤمنان و فضای زندگی آنها را نورانی می‌کنند اما از میان آنها امر به معروف و نهی از منکر درخشش بیشتر و قامت برافراشته‌تری دارند زیرا این دو فریضه آب زلالی هستند که نهال دین را بارور و شعله‌های گناه را خاموش می‌سازند.

اما آنچه مهم است اجرای این دو اصل تابنده در زندگی اجتماعی اهل ایمان است وگرنه دین خدا ضمانت اجرایی خود را که در درون آن نهاده شده است از دست خواهد داد و نکته مهم در عملیاتی کردن امر و نهی دینی علاوه بر احساس تکلیف و شجاعت در بیان دین خدا و شناخت خوبی‌ها و بدی‌ها آگاهی از نحوه‌ی اجرا و به تعبیر دیگر مدیریت امر و نهی دینی است.

از آنجا که مرحله‌ی سوم امر به معروف از عهده‌ی اکثر مردم بیرون است و مرتبه‌ی اول نیز از محدودیت قابل توجهی نسبت به مرتبه دوم برخوردار است عملاً امر و نهی زبانی بیشترین رسالت

اصلاحگرانه‌ی عامه مردم را تشکیل می‌دهد. از این رو باید آگاهی‌های خود را در این باره افزایش دهند تا بتوانند با موفقیت به پیروزی‌های بزرگ اصلاحات اجتماعی خود نایل شوند و از سویی از شکست در انجام وظیفه و سرخوردگی‌های ناشی از عدم مدیریت صحیح امر و نهی دینی در امان مانند و دست کم آمار آنها را کاهش دهند.

با توجه به ضرورت‌های یاد شده ستاد احیاء امر به معروف و نهی از منکر که مسئولیت ترویج و رونق اجرای این دو فریضه الهی را بر عهده دارد تألیف شیوه‌های اجرایی امر به معروف و نهی از منکر زبانی را به این جانب پیشنهاد کرد تا با توجه به روش‌های نوشتاری کتاب دیگر خود «حافظان حریم» درباره‌ی این دو فریضه سازنده داشته‌ام کتابی آموزشی و کاربردی را در این زمینه تألیف نمایم. بنده نیز با توجه به اهمیت موضوع و احساس مسئولیتی که در این باره داشتم این پیشنهاد مبارک را اجابت کرده و کتاب حاضر را که حاوی چهل شیوه‌ی اجرایی امر و نهی زبانی است به لطف و عنایت پروردگار عالم به رشته‌ی تحریر درآوردم. به امید آنکه گامی مفید در جهت تقویت این دو فریضه‌ی نورانی اسلام و اصلاح جامعه برداشته و مورد قبول خداوند مهربان قرار گیرد.